

Лісений Є.,

УДК 339.5

канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри маркетингу,
менеджменту та підприємництва,
Харківський національний університет
імені В. Н. Каразіна, м. Харків

DOI: <https://doi.org/10.64076/ihrc250618.16>

Кабакчей К.,

здобувач першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти,
Харківський національний університет
імені В. Н. Каразіна, м. Харків

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Цифрову комерцію можна розуміти як сучасну інтерпретацію визначення електронної комерції СОТ: "виробництво, розповсюдження, маркетинг, продаж або доставка товарів і послуг електронними засобами". Однак цей термін часто використовується для опису різноманітних ситуацій.

У політичних дискусіях термін "цифрова комерція" широко використовується для позначення комерції в епоху цифрових технологій. Окрім товарів і послуг, які замовляються та/або доставляються в цифровому вигляді, сюди також входять:

- 1) Збільшення торгівлі в усіх секторах економіки завдяки зниженню торговельних витрат, спричинених збільшенням цифрового підключення;
- 2) Цифрування торгових документів і процесів, включаючи транскордонну торгівлю;
- 3) Збільшення транскордонних потоків даних для підтримки міжнародних торгових операцій.

Цифровізація мала революційний вплив на міжнародну торгівлю. Це збільшило масштаб, обсяг і швидкість торгівлі, дозволивши компаніям пропонувати нові продукти та послуги більшій кількості цифрових клієнтів у всьому світі. Це дало можливість підприємствам, особливо малому, використовувати нові та інноваційні цифрові інструменти для подолання перешкод для зростання.

Цифровізація змінює спосіб торгівлі товарами. Наприклад, зростання онлайн-платформ призвело до збільшення кількості невеликих відправок, що перетинають міжнародні кордони [3]. Це піднімає низку питань для політиків, особливо на кордоні, включаючи фізичне управління торгівлею відправками, вплив на управління ризиками (наприклад, щодо контрафактних товарів або стандартів біобезпеки), а також вплив на доходи, пов'язані зі збором податків і тарифів [1].

Цифрові технології також можуть допомогти знизити торговельні витрати на всіх етапах ланцюжка поставок.

Швидкий технологічний розвиток також сприяв зростанню міжнародної торгівлі послугами. Послуги інформаційно-комунікаційних технологій формують основу цифрової комерції, забезпечуючи необхідну мережеву інфраструктуру та підтримуючи цифровізацію інших видів послуг[2]. У той же час цифровізація зробила більшу кількість існуючих послуг доступними для торгівлі та дозволило створювати нові послуги (наприклад, хмарні обчислення або електронні платежі). Крім того, нові технології та бізнес-моделі стирають і без того розмиті межі між товарами та послугами та методами доставки, породжуючи нові комбінації товарів та послуг.

Цифровізація веде до більш інклюзивних результатів. Використовуючи цифрові інструменти (зокрема цифрові платформи чи веб-сайти) для продажів за кордоном, мікро-, малі та середні підприємства (ММСП) і жінки-підприємці можуть вийти на міжнародні ринки більш економічно ефективно. Кращий і швидший доступ до життєво важливих знань та інформації допомагає малим підприємствам подолати інформаційні недоліки (особливо порівняно з великими компаніями) і конкурувати на рівних умовах. Цифрові платформи також дедалі частіше пропонують нові екосистеми транзакцій, надаючи малим підприємствам кращий доступ до складських послуг, логістики, електронних платежів, кредитів і страхових послуг.

Є докази того, що використання цифрових інструментів, таких як веб- сайти, пов'язане з більшою схильністю до експорту серед малих, середніх і мікропідприємств (МСП) і підприємств, якими володіють жінки [1].

Підприємства можуть отримати вигоду від транскордонної електронної комерції, використовуючи ефект масштабу. Це допомагає зменшити витрати, підвищити ефективність, підвищити конкурентоспроможність і підвищити продуктивність.

В результаті ми бачимо позитивні результату впливу цифровізації на міжнародну торгівлю та тенденції розвитку цього впливу. Але цифровізація може нести виклики, які пов'язані із адаптацією національного регулювання міжнародної торгівлі для проведення національної політики в цій сфері та виклики, що пов'язані із забезпечення національної безпеки товарних потоків, бо доводиться контролювати малих підприємців.

Список використаних джерел

1. Andrenelli, A. and J. Lopez-Gonzalez (2019), "Electronic transmissions and international trade - shedding new light on the moratorium debate", OECD Trade Policy Papers, No. 233, OECD Publishing, Paris,, <https://doi.org/10.1787/57b50a4b-en>.

2. Benz, S., A. Jaax and Y. Yotov (2022), "Shedding light on the drivers of services tradability over two decades", OECD Trade Policy Papers, No. 264, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/d5f3c149-en>.

3. López González, J. and S. Sorescu (2021), "Trade in the time of parcels", OECD Trade Policy Papers, No. 249, OECD Publishing, Paris, <https://dx.doi.org/10.1787/0faac348-en>.

Райковська І. Т.,

УДК 657.3

канд. екон. наук, доцентка,
завідувачка кафедри обліку і оподаткування,
Київський кооперативний інститут
бізнесу і права, м. Київ

DOI: <https://doi.org/10.64076/ihrc250618.17>

Муравський О. Ю.,

доктор філософії, викладач
кафедри обліку і оподаткування,
Київський кооперативний інститут
бізнесу і права, м. Київ

СТАЛИЙ РОЗВИТОК І ФІНАНСОВА ПРОЗОРИСТЬ: РОЛЬ МСФЗ В ЕПОХУ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ

У XXI столітті підприємницька діяльність не може розглядатися виключно через призму прибутковості. Розвиток концепції сталого розвитку, зокрема екологічної, соціальної та управлінської (ESG) відповідальності, суттєво змінив підхід до фінансової звітності. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), які довгий час були фокусовані на фінансових аспектах діяльності, нині трансформуються під тиском глобальних викликів – кліматичних змін, соціальної справедливості та етичного управління.

Інтегрована звітність стає сучасною моделлю комунікації між підприємствами та зацікавленими сторонами, де МСФЗ виконує фундаментальну роль як інструмент прозорості та довіри.

МСФЗ історично слугували основою для об'єктивного відображення фінансового стану підприємств. Водночас, із 2021 року завдяки ініціативі IFRS Foundation розпочалась інституціоналізація нефінансової звітності, що вилилась у створення ISSB – International Sustainability Standards Board, який працює над стандартами сталого розвитку. МСФЗ сьогодні – це не лише про баланс і прибуток, а й про сталість, ризики та довгострокову вартість.